

VIHERALUEIDEN KUNNOSSAPIDON
YLEINEN TYÖSELOSTUS
VKT 2021

Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021

Julkaisija	Viherympäristöliitto ry
Toimittaja	Hanna Tajakka, Viher-Arkki
Ohjausryhmä	Sanna Ervasti, Vantaan kaupunki Marko Eskolainen, Pro Park Palvelut Oy Timo Hyvönen, Viherpalvelut Hyvönen Oy/ Viher- ja ympäristörakentajat ry Pirjo Kosonen, Vantaan kaupunki/ Kaupunginpuutarhurien Seura ry (puheenjohtaja) Marko Laakso, Honkanummen hautausmaa, Helsingin seurakuntayhtymä/ Seurakuntapuutarhurit ry Jaakko Laitinen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes Katri Metsomäki, Rakennustieto Oy Markus Niemelä, METO – Kuntien metsäasiantuntijat ry Pauli Riihinen, Pirkkalan kunta Sini Sangi, Kokkolan kaupunki Riikka Söyrinki, ProAgrida Etelä-Suomi ry, maa- ja kotitalousnaiset Hanna Tajakka, Viher-Arkki (sihteeri) Kari Torniainen, Porin kaupunki Mauno Vauhkonen, Mestar Annina Vuorsalo, Viherympäristöliitto ry
Julkaisunumero	Viherympäristöliiton julkaisu 70
Julkaisuvuosi	2021
Sivuja	212
Kieli	Suomi
Kansikuvat	Hanna Tajakka, Susanna Lappalainen, Essi Mäkinen
Graafinen suunnittelu ja taitto	Susanna Lappalainen
Painopaikka	Ellington Printing Oy, 2021
Paperitiedot	sisäsivut Art Silk 150g ja kannet Art Silk 200g
Julkaisun jakelu	Viherympäristöliitto ry, Viljatie 4 C, 00700 Helsinki info@vyl.fi, www.vyl.fi
	ISSN 1238-8734 ISBN 978-952-5225-82-2

Toimittaja Hanna Tajakka

**VIHERALUEIDEN KUNNOSSAPIDON
YLEINEN TYÖSELOSTUS
VKT 2021**

Viherympäristöliiton julkaisu nro 70

SISÄLTÖ

KÄYTTÄJÄLLE	13
Sammanfattning på svenska	14
Summary in English	15

OSA 1: YLEISTÄ

Viheralueiden ylläpidosta kunnossapitoon	18
Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS pähkinänkuoressa	18
VKT:n velvoittavuus	21
VKT hyvän kunnossapidon määrittäjänä	21
VKT hankkeen asiakirjana.....	21
VKT:n oikeusvaikutukset	21
VKT:n käyttö	22
Toimivuus- ja tekniset vaatimukset	22
VKT:n vaatimukset	22
Laadunhallinta ja laadunvarmennusasiakirja	23
VKT ja ympäristöasiat	25
Kestävä ympäristörakentaminen (KESY) -toimintamalli kunnossapidossa	25
Ekosysteempalveluita tukevaa kunnossapitoa	26
Luonnonmukaisten/luontopohjaisten hulevesirakenteiden kunnossapito	26

OSA 2: KORJAUS

11100 Viheralueiden kasvillisuuden poistaminen ja siirtäminen	28
11111 Viheralueiden kasvillisuuden poistaminen	28
11111.1 Viheralueiden kasvillisuuden poistaminen, yleistä	28
11111.2 Viheralueiden kasvillisuuden poistaminen, puut	28
11112 Viheralueiden kasvillisuuden siirtäminen	29
21000 VIHERALUEIDEN PÄÄLLYSRAKENTEIDEN KORJAUS	30
21410 Viheralueiden sidottujen päällysteiden korjaus.....	30
21411 Viheralueiden asfalttipäällysteiden korjaus	30
21430 Viheralueiden ladottavien päällysteiden korjaus.....	30
21440 Viheralueiden sitomattomien päällysteiden korjaus	30
21463 Viheralueiden leikkipaikkojen synteettisten putoamislustojen korjaus.....	31
22000 VIHERALUEIDEN REUNATUKIEN, KOURUJEN, ASKELMIEN JA EROOSIOSUOJAKSIEN KORJAUS	32
22110 Aurausviitan porareikien teko reunakiveen	32
23000 VIHERALUEIDEN KASVILLISUUSRAKENTEIDEN KORJAUS	32
23000.1 Viheralueiden kasvillisuusrakenteiden paikkaus ja uusiminen, yleistä	32
23100 Viheralueiden kasvualustojen ja katteiden kunnostus ja vaihto.....	33
23110 Kasvualustojen kunnostus ja vaihto	33
23111 Puiden kasvualustan kalkitus ja lannoitus	34
23120 Katteiden kunnostus ja vaihto.....	34
23121 Metsänpohjien kulutuskestävyyden parantaminen	34
23200 Viheralueiden nurmikoiden ja niittyjen kunnostus, paikkaus ja uusiminen	35
23210 Nurmikoiden paikkaus ja uusiminen	35
23220 Niittyjen paikkaus ja uusiminen.....	36
23221 Niittyjen peruskunnostus.....	36
23300 Viheralueiden kasvillisuusistutusten kunnostus, paikkaus ja uusiminen	37
23310 Puiistutusten paikkaus ja uusiminen	37
23311 Puiistutusten tuentojen ja suojausten korjaukset.....	37
23313 Puiden latvuksien pienentäminen ja tuenta	37

23330 Pensas- ja köynnöstitutusten paikkaus ja uusiminen	37
23331 Pensas- ja köynnöstitutusten alasleikkaus	38
23340 Perennaistutusten paikkaus ja uusiminen	39
23342 Kuntan paikkaus ja uusiminen.....	39
23350 Ryhmäruusuistutusten paikkaus ja uusiminen	39
23361 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten paikkaus ja uusiminen	40
23362 Kausikasvi-istutusten paikkaus ja uusiminen.....	40
26000 VIHERALUEIDEN LIIKUNTA- JA VIRKISTYSPAIKKOJEN PINTARAKENTEIDEN KORJAUS....	41
26210 Viheralueiden tekonurmikoiden korjaus.....	41
26390 Viherkaton kasvillisuuden paikkaus ja uusiminen	41
37000 VIHERALUEIDEN KASTELUJÄRJESTELMIEN KORJAUS.....	42
45000 VIHERALUEIDEN YMPÄRISTÖRAKENTEIDEN KORJAUS	42
45410 Viheralueiden liikuntapaikkavarusteiden ja -välineiden korjaus	42
45510 Pintojen graffitisuojaukset.....	42
46000 VIHERALUEIDEN RAKENNELMIEN JA KALUSTEIDEN KORJAUS	43
46210 Viheralueiden leikkipaikkojen ja oleskelualueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien korjaus.....	43
46291 Viheralueiden vesialtaiden ja -rakenteiden korjaus.....	44

OSA 3: HANKETEHTÄVÄT

58000 VIHERALUEIDEN KUNNOSSAPIDON HANKETEHTÄVÄT	46
58100 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu.....	46
58110 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu, yleistä.....	46
58120 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu, rakennetut viheralueet (R).....	47
58130 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu, avoimet viheralueet (A)	48
58140 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu, metsät (M).....	49
58150 Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu, suojelualueet (S).....	50
58200 Viheralueiden kunnossapidon hankinta	50
58210 Viheralueiden kunnossapidon hankinta, yleistä.....	50
58220 Viheralueiden kunnossapidon hankinta, rakennetut viheralueet (R).....	51
58230 Viheralueiden kunnossapidon hankinta, avoimet viheralueet (A).....	51
58240 Viheralueiden kunnossapidon hankinta, metsät (M).....	51
58250 Viheralueiden kunnossapidon hankinta, suojelualueet (S)	52
58300 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus.....	52
58310 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus, yleistä.....	52
58320 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus, rakennetut viheralueet (R)	53
58330 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus, avoimet viheralueet (A).....	53
58340 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus, metsät (M).....	54
58350 Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus, suojelualueet (S).....	54
58400 Viheralueiden käyttäjäturvallisuuden suunnittelu ja varmistus	55
58500 Viheralueiden kunnossapidon tiedotus ja asukasyhteistyö.....	56
58600 Viheralueiden kunnossapidon hanketietotehtävät ja omaisuudenhallinta	56

OSA 4: HOITO

60000 ALUEIDEN HOITO	59
60001 Viheralueiden kunnossapidon laadunarviointi	59
60002 Viheralueiden kunnossapidon toteutus	60
60003 Viheralueiden kunnossapidon ympäristövaikutukset	61
60003.1 Viheralueiden kunnossapidon melu-, pöly- ja pakokaasupäästöjen hallinta.....	61
60003.2 Viheralueiden kunnossapidon orgaanisten jätteiden käsittely.....	61
60003.3 Viheralueiden kunnossapidon kemikaalien käsittely.....	62
60003.3.1 Kemikaalien käsittely, yleistä	62
60003.3.2 Liukkaudentorjunta- ja pölynsidonta-aineiden käsittely	62
60003.3.3 Kasvinsuojeluaineiden käsittely	63
60003.3.4 Maali-, liuotin- ja puhdistusaineiden käsittely.....	63
60003.3.5 Polttoaineiden ja moottoriöljyjen käsittely.....	63
60003.4 Viheralueiden kunnossapidon työmaavesien käsittely	64
60003.5 Viheralueiden maaperän tiivistymisen estäminen.....	64
60003.6 Viheralueiden kunnossapidon vedenkulutuksen vähentäminen	64
61000 VIHERALUEIDEN TALVIHOITO	65
61000.1 Viheralueiden talvihoidon laadunarviointi.....	65
61000.2 Viheralueiden talvihoito, yleistä	65
61100 Viheralueiden lumen poisto ja liukkaudentorjunta.....	66
61110 Viheralueiden talvihoidon valmistelutyöt.....	66
61120 Viheralueiden lumen ja sohjon poisto.....	67
61121 Viheralueiden lumen auraus ja sohjon poisto sekä aurausvallien poisto.....	67
61122 Viheralueiden lumivallien madaltaminen	68
61123 Viheralueiden lumen lähisiirto.....	68
61124 Lumen poisto viherkatoilta	68
61130 Viheralueiden lumen kuormaus ja kuljetus	68
61140 Viheralueiden hiekoitus ja mekaaninen liukkaudentorjunta.....	69
61150 Viheralueiden kemiallinen liukkaudentorjunta	70
61160 Viheralueiden polanteen poisto ja pinnan tasaus.....	70
61170 Viheralueiden erityiskohteiden talvihoito	71
61171 Viheralueiden erityiskohteiden lumen poisto	71
61172 Viheralueiden erityiskohteiden liukkaudentorjunta	72
61173 Viheralueiden erityiskohteiden polanteen poisto ja pintojen karhennus.....	72
61180 Viheralueiden rakenteiden ja varusteiden talvihoito	72
61181 Viheralueiden rumpujen ja avo-ojien aukaisu	72
61182 Vaarallisten jääpuikkojen ja paannejäätömassojen poistaminen	73
61183 Viheralueiden liikennemerkkien ja -opasteiden sekä opastetaulujen puhdistus lumesta ...	73
61184 Viheralueiden routaheittojen tasaus.....	73
61190 Viheralueiden hiekoitusmateriaalin poisto ja pölynsidonta	73
61200 Viheralueiden ulkoliikuntapaikkojen talvihoito	74
61210 Puistojääkenttien talvihoito.....	74
61220 Viheralueiden hiihtolatujen, luistelureittien ja kuntoilu- ja ulkoilureittien talvihoito	75
61221 Hiihtolatujen ja kuntoilu- ja ulkoilureittien valmistelevat työt syksyllä ja keväällä	75
61222 Lumetus, latujen teko ja hoito	76
61223 Jäälattujen ja luistelu-urien teko.....	76
61224 Kuntoilu- ja ulkoilureittien talvihoito	76
61230 Viheralueiden muiden ulkoliikuntapaikkojen talvihoito	77
61231 Viheralueiden pulkkamäkien ja liukumäkien talvihoito	77
61232 Talviuintipaikkojen talvihoito	78
62000 VIHERALUEIDEN PUHTAANAPITO	79
62000.1 Viheralueiden puhtaanapidon laadunarviointi	79
62000.2 Viheralueiden puhtaanapito, yleistä	80

62100 Viheralueiden roskien poisto	81
62100.1 Viheralueiden roskien poisto, yleistä	81
62110 Viheralueiden päällystealueiden harjaus ja pesu.....	81
62120 Roskien poisto viheralueiden kasvillisuusalueilta	82
62130 Viheralueiden jäteastioiden ja -säiliöiden tyhjennys	83
62200 Viheralueiden puhtaanapidon erityistehtävät	84
62210 Viheralueiden romujen keräys ja hävitys	84
62220 Viheralueiden luvottomien kaatopaikkojen hävitys	84
62230 Viheralueiden töhryjen poisto	84
62300 Viheralueiden leikkipaikkojen päällysteiden puhtaanapito	85
62400 Viheralueiden liikuntapaikkojen päällysteiden puhtaanapito	85
62410 Viheralueiden hiekkatekonurmikoiden puhtaanapito.....	85
62500 Viheralueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien puhtaanapito	86
62600 Viheralueiden muistomerkkien ja taideteosten puhtaanapito	87
62700 Viheralueiden vesialtaiden ja -rakenteiden puhtaanapito	87
63000 VIHERALUEIDEN RAKENTEIDEN, VARUSTEIDEN, KALUSTEIDEN JA LAITTEIDEN HOITO	88
63000.1 Viheralueiden rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoidon laadunarviointi	88
63000.2 Viheralueiden rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito, yleistä	88
63000.3 Viheralueiden rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden rakennus- ja takuuajan hoito	89
63100 Viheralueiden rakenteiden hoito	90
63110 Viheralueiden kuivatusrakenteiden hoito	90
63111 Lietteiden ja tukkeutumien poisto rummuista	90
63112 Viheralueiden ojien ja painanteiden avaaminen.....	90
63120 Viheralueiden sitomattomien päällysteiden ja pintarakenteiden hoito.....	91
63121 Viheralueiden sitomattomien päällysteiden tasaus	91
63122 Viheralueiden sitomattomien päällysteiden rikkakasvien torjunta.....	92
63123 Kasvillisuuden ja ylimääräisen aineksen poisto viheralueiden sitomattomilta päällysteiltä	92
63124 Viheralueiden sitomattomien päällysteiden rajausta	93
63130 Viheralueiden sidottujen päällysteiden ja pintarakenteiden hoito	93
63131 Viheralueiden sidottujen päällysteiden päällystevaurioiden paikkaus	94
63132 Viheralueiden sidottujen päällysteiden korkeuspoikkeamien korjaus.....	95
63133 Viheralueiden sidottujen päällysteiden rikkakasvien torjunta	95
63140 Viheralueiden leikkipaikkojen päällysteiden ja pintarakenteiden hoito.....	95
63150 Viheralueiden liikuntapaikkojen päällysteiden, pintarakenteiden, merkintöjen ja muiden rakenteiden hoito	97
63151 Viheralueiden hiekkatekonurmikoiden hoito.....	97
63152 Viheralueiden kumirouhetekonurmikoiden hoito	98
63153 Beachvolley-kenttien päällysteiden hoito	98
63154 Viheralueiden liikuntapaikkojen merkintöjen hoito.....	99
63155 Viheralueiden liikuntapaikkojen muiden rakenteiden hoito.....	99
63200 Viheralueiden varusteiden ja kalusteiden hoito	101
63220 Viheralueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien hoito.....	101
63221 Viheralueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien mekanismien hoito.....	101
63222 Viheralueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien pintojen paikkakäsittely	101
63223 Viheralueiden kalusteiden, varusteiden ja suojien kausimuutokset.....	102
63230 Viheralueiden leikkipaikkojen leikkivälineiden, kalusteiden ja suojien hoito	102
63240 Viheralueiden liikuntapaikkavarusteiden ja -välineiden hoito	103
63300 Viheralueiden laitteiden ja muiden erityiskohteiden hoito	104
63310 Viheralueiden laitteiden hoito ja käyttö	104

63311	Viheralueiden kastelujärjestelmien hoito ja käyttö	104
63320	Viheralueiden muiden erityiskohteiden hoito	105
63321	Viheralueiden muistomerkkien ja taideteosten hoito	105
63322	Viheralueiden vesialtaiden ja -rakenteiden hoito	105
63323	Matonpesupaikkojen hoito	106
63324	Koira-aitausten hoito	106
64000	VIHERALUEIDEN KASVILLISUUDEN HOITO	107
64100	Väylien vierustojen hoito	107
64100.1	Väylien vierustojen hoidon laadunarviointi	107
64110	Väylien vierustojen vesakonraivaus	107
64120	Väylien vierustojen niitto	108
64200	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden hoito	109
64200.1	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden kunnossapidon laadunarviointi	109
64200.2	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden rakennus- ja takuuajan hoito ..	109
64200.2.1	Kasvillisuusalueiden kevät-kunnostus rakennus- ja takuuajana	110
64200.2.2	Kasvillisuusalueiden kalkitus ja lannoitus rakennus- ja takuuajana	110
64200.2.3	Kasvillisuusalueiden kastelu rakennus- ja takuuajana	110
64200.2.4	Kasvillisuusalueiden rikkakasvien torjunta rakennus- ja takuuajana	111
64200.2.5	Kasvillisuusalueiden kasvitautien ja tuholaisten torjunta rakennus- ja takuuajana	112
64200.2.6	Kasvillisuusalueiden leikkaus ja siistiminen rakennus- ja takuuajana	112
64200.2.7	Kasvillisuusalueiden rajausta rakennus- ja takuuajana	112
64200.2.8	Kasvillisuusalueiden syyskunnostus rakennus- ja takuuajana	112
64200.2.9	Kasvillisuusalueiden tukeminen rakennus- ja takuuajana	113
64200.2.10	Kasvillisuusalueiden suojaaminen rakennus- ja takuuajana	113
64200.3	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden hoito, yleistä	113
64200.4	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden kevät-kunnostus	114
64200.5	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden kalkitus ja lannoitus	114
64200.6	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden kastelu	115
64200.7	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden rikkakasvien torjunta	116
64200.8	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden kasvitautien ja tuholaisten torjunta	116
64200.9	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden leikkaus ja siistiminen	117
64200.10	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden rajausta	117
64200.11	Rakennettujen viheralueiden kasvillisuusalueiden syyskunnostus	118
64210	Nurmikoiden hoito	119
64210.1	Nurmikoiden hoito, yleistä	119
64210.2	Nurmikoiden kevät-kunnostus	119
64210.3	Nurmikoiden kalkitus ja lannoitus	120
64210.4	Nurmikoiden kastelu	120
64210.5	Nurmikoiden rikkakasvien torjunta	120
64210.6	Nurmikoiden kasvitautien ja tuholaisten torjunta	121
64210.7	Nurmikoiden leikkaus ja siistiminen	121
64210.8	Nurmikoiden rajausta	121
64210.9	Nurmikoiden ilmastus, pystyleikkaus ja kattaminen	122
64210.10	Nurmikoiden syyskunnostus	122
64220	Kuntan hoito	123
64220.1	Kuntan hoito, yleistä	123
64220.2	Kuntan kevät-kunnostus	123
64220.3	Kuntan kalkitus ja lannoitus	124
64220.4	Kuntan kastelu	124
64220.5	Kuntan rikkakasvien torjunta	124
64220.6	Kuntan kasvitautien ja tuholaisten torjunta	124

64220.7 Kuntan leikkaus ja siistiminen	124
64220.8 Kuntan rajausta	124
64220.9 Kuntan syyskunnostus.....	124
64230 Kausikasvi-istutusten (ryhmäkasvi-istutusten) hoito	125
64230.1 Kausikasvi-istutusten hoito, yleistä	125
64230.2 Kausikasvi-istutusten kevätkunnostus	125
64230.3 Kausikasvi-istutusten kalkitus ja lannoitus.....	126
64230.4 Kausikasvi-istutusten kastelu	126
64230.5 Kausikasvi-istutusten rikkakasvien torjunta	126
64230.6 Kausikasvi-istutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	126
64230.7 Kausikasvi-istutusten leikkaus ja siistiminen	127
64230.8 Kausikasvi-istutusten rajausta.....	127
64230.9 Kausikasvi-istutusten syyskunnostus.....	127
64240 Ryhmäruusuistutusten hoito	128
64240.1 Ryhmäruusuistutusten hoito, yleistä	128
64240.2 Ryhmäruusuistutusten kevätkunnostus	128
64240.3 Ryhmäruusuistutusten kalkitus ja lannoitus	129
64240.4 Ryhmäruusuistutusten kastelu	129
64240.5 Ryhmäruusuistutusten rikkakasvien torjunta	129
64240.6 Ryhmäruusuistutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	129
64240.7 Ryhmäruusuistutusten leikkaus ja siistiminen	130
64240.8 Ryhmäruusuistutusten rajausta.....	130
64240.9 Ryhmäruusuistutusten syyskunnostus.....	130
64250 Perennaistutusten hoito.....	131
64250.1 Perennaistutusten hoito, yleistä.....	131
64250.2 Perennaistutusten kevätkunnostus	132
64250.3 Perennaistutusten kalkitus ja lannoitus	132
64250.4 Perennaistutusten kastelu	133
64250.5 Perennaistutusten rikkakasvien torjunta.....	133
64250.6 Perennaistutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	133
64250.7 Perennaistutusten leikkaus ja siistiminen.....	133
64250.8 Perennaistutusten rajausta.....	134
64250.9 Perennaistutusten jakaminen	134
64250.10 Perennaistutusten syyskunnostus	134
64260 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten hoito.....	135
64260.1 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten hoito, yleistä	135
64260.2 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten kevätkunnostus	135
64260.3 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten kalkitus ja lannoitus	136
64260.4 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten kastelu	136
64260.5 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten rikkakasvien torjunta	136
64260.6 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	136
64260.7 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten leikkaus ja siistiminen.....	136
64260.8 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten rajausta.....	136
64260.9 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten jakaminen	137
64260.10 Sipuli- ja mukulakasvi-istutusten syyskunnostus	137
64270 Pensasistutusten hoito	137
64270.1 Pensasistutusten hoito, yleistä	137
64270.2 Pensasistutusten kevätkunnostus	138
64270.3 Pensasistutusten kalkitus ja lannoitus	138
64270.4 Pensasistutusten kastelu	139
64270.5 Pensasistutusten rikkakasvien torjunta	139
64270.6 Pensasistutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	139
64270.7 Pensasistutusten leikkaus ja siistiminen.....	139
64270.8 Pensasistutusten rajausta.....	140
64270.9 Pensasistutusten syyskunnostus.....	141

64280	Köynnösistutusten hoito.....	141
64280.1	Köynnösistutusten hoito, yleistä	141
64280.2	Köynnösistutusten kevätkunnostus	142
64280.3	Köynnösistutusten kalkitus ja lannoitus	142
64280.4	Köynnösistutusten kastelu	143
64280.5	Köynnösistutusten rikkakasvien torjunta	143
64280.6	Köynnösistutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta	143
64280.7	Köynnösistutusten leikkaus ja siistiminen.....	143
64280.8	Köynnösistutusten rajaus.....	144
64280.9	Köynnösistutusten syyskunnostus	145
64290	Puuistutusten hoito	145
64290.1	Puuistutusten hoito, yleistä	146
64290.2	Puuistutusten kevätkunnostus.....	146
64290.3	Puuistutusten kastelu	146
64290.4	Puuistutusten rikkakasvien torjunta.....	146
64290.5	Puuistutusten kasvitautien ja tuholaisten torjunta.....	147
64290.6	Puiden leikkaus ja siistiminen	147
64290.6.1	Puiden leikkaus, yleistä.....	147
64290.6.2	Puiden leikkaus, rakenneleikkaukset	148
64290.6.3	Puiden leikkaus, hoitoleikkaukset	149
64290.6.4	Puiden leikkaus, erikoisleikkaukset.....	149
64290.7	Puuistutusten rajaus	150
64290.8	Puiden tuenta	150
64290.9	Puiden vaurioiden hoito.....	150
64290.10	Puuistutusten syyskunnostus	151
64290.11	Lahopuiden hoito	151
64300	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden hoito.....	152
64300.1	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden kunnossapidon laadunarviointi.....	153
64300.2	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden rakennus- ja takuuajan hoito	153
64300.2.1	Rakennettujen uusniittyjen kevätkunnostus rakennus- ja takuuajana	154
64300.2.2	Rakennettujen uusniittyjen kastelu rakennus- ja takuuajana	154
64300.2.3	Rakennettujen uusniittyjen rikkakasvien torjunta rakennus- ja takuuajana	154
64300.2.4	Rakennettujen uusniittyjen niitto ja niittojätteen käsittely rakennus- ja takuuajana.....	155
64300.3	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden hoito, yleistä	155
64300.4	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden kevätkunnostus	156
64300.5	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden kalkitus ja lannoitus	156
64300.6	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden rikkakasvien torjunta	157
64300.7	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden kasvitautien ja tuholaisten torjunta.....	158
64300.8	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden niitto ja niittojätteen käsittely.....	158
64300.9	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden raivaus ja raivausjätteen käsittely ...	160
64300.10	Avoimien viheralueiden kasvillisuusalueiden laidunnus.....	161
64300.11	Avoimien viheralueiden puiden ja pensaiden hoito.....	162
64300.12	Avoimien viheralueiden luonnonmuodostumien ja saarekkeiden hoito.....	162
64300.13	Avoimien viheralueiden niittypolkujen hoito	163
64300.14	Maisemapeltojen muokkaus ja kylvö	163
64400	Metsien hoito	164
64400.1	Metsien hoidon laadunarviointi	165
64400.2	Metsien rakennusajan hoito	165
64400.3	Metsien hoito, yleistä.....	165
64410	Metsien uudistaminen.....	166
64410.1	Metsien uudistusalojen ennakkoraivaus.....	167
64410.2	Metsien uudistushakkuut	167
64410.2.1	Metsien uudistushakkuut, yleistä.....	167

64410.2.2 Metsien avohakkuut.....	168
64410.2.3 Metsien siemenpuuhakkuut.....	168
64410.2.4 Metsien kaistalahakkuut.....	169
64410.2.5 Metsien suojuspuuhakkuut.....	169
64410.3 Metsien jatkuvapeitteinen kasvatus.....	169
64410.4 Puutavaran varastointi ja poiskuljetus.....	169
64410.5 Kantojen poisto ja hakkuu- ja raivaustähteiden käsittely metsissä.....	170
64410.5.1 Kantojen poisto.....	170
64410.5.2 Metsien hakkuu- ja raivaustähteiden käsittely.....	170
64410.6 Metsänpohjan maanmuokkaus.....	171
64410.7 Metsien istutus ja kylvö.....	171
64410.8 Metsien kasvuunlähdön varmistaminen.....	172
64420 Metsien taimikoiden hoito.....	172
64420.1 Metsien taimikoiden hoito, yleistä.....	173
64420.2 Metsien taimikoiden harvennus.....	173
64430 Metsien harvennus.....	174
64430.1 Metsien harvennus, yleistä.....	174
64430.2 Metsien harvennushakkuut.....	175
64430.3 Metsien maankäytön muutosalueiden valmennushakkuut.....	176
64440 Metsien pienpuuston hoito.....	176
64440.1 Metsien pienpuuston hoito, yleistä.....	176
64440.2 Metsien pienpuuston raivaus ja vesakon torjunta.....	177
64500 Viheralueiden haitallisten vieraskasvien poisto.....	178
64600 Viheralueiden viherkattojen kasvillisuuden hoito.....	180
64600.1 Viherkattojen kasvillisuuden hoidon laadunarviointi.....	180
64600.2 Viherkattojen kasvillisuuden rakennus- ja takuuajan hoito.....	180
64600.3 Viherkattojen kasvillisuuden hoito, yleistä.....	180
64600.4 Viherkattojen muut hoitotyöt.....	181
64700 Viheralueiden dynaamisten kasvi-istutusten hoito.....	181
64700.1 Viheralueiden dynaamisten kasvi-istutusten hoidon laadunarviointi.....	181
64700.2 Viheralueiden dynaamisten kasvi-istutusten rakennus- ja takuuajan hoito.....	182
64700.3 Viheralueiden dynaamisten kasvi-istutusten hoito, yleistä.....	182
65000 VIHERALUEIDEN MUUT ERITYISET HOITO- JA KÄYTTÖTEHTÄVÄT.....	183
65100 Viheralueiden kunto- ja turvallisuustarkastukset ja -inventoinnit.....	183
65110 Viheralueiden kuntotarkastukset ja -inventoinnit.....	183
65111 Puiden silmämääräinen kuntoseuranta.....	183
65112 Puiden kuntoarviointi.....	183
65113 Viheralueiden laitteiden ja järjestelmien tarkastus.....	184
65120 Viheralueiden turvallisuustarkastukset.....	184
65121 Viheralueiden leikki- ja liikuntapaikkojen sekä -välineiden tarkastukset.....	184
65122 Uimarantojen ja -paikkojen tarkastukset.....	185
65200 Viheralueiden eläinten hoito.....	186
65200.1 Viheralueiden eläinten hoidon laadunarviointi.....	186
65200.2 Viheralueiden eläinten hoito, yleistä.....	186
65300 Palsta- ja kaupunkiviljelyalueiden hoito.....	187
65300.1 Palsta- ja kaupunkiviljelyalueiden hoidon laadunarviointi.....	187
65300.2 Palsta- ja kaupunkiviljelyalueiden hoito, yleistä.....	187

OSA 5: JÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ JA HOITO

70000 VIHERALUEIDEN HUOLTO- JA INFORMAATIOJÄRJESTELMIEN HOITO JA KÄYTTÖ.....	190
71000 VIHERALUEIDEN VALAISTUSJÄRJESTELMIEN HOITO JA KÄYTTÖ.....	190
71000.1 Viheralueiden valaistusjärjestelmien hoidon ja käytön laadunarviointi.....	190
71000.2 Viheralueiden valaistusjärjestelmien hoito ja käyttö, yleistä	190
71100 Viheralueiden valaistusjärjestelmien hoito.....	191
71120 Viheralueiden valaistuskeskukset ja -kaapit.....	191
71150 Viheralueiden valaisimet.....	191
71170 Viheralueiden erityisvalaistuskohteiden hoito.....	191
73000 VIHERALUEIDEN SULANAPITOJÄRJESTELMÄT	192
73000.1 Viheralueiden sulanapitojärjestelmien hoidon ja käytön laadunarviointi	192
73000.2 Viheralueiden sulanapitojärjestelmien hoito ja käyttö, yleistä.....	192
80000 VIHERALUEIDEN MUIDEN JÄRJESTELMIEN HOITO JA KÄYTTÖ	192
81000 VIHERALUEIDEN HULEVESIJÄRJESTELMIEN HOITO JA KÄYTTÖ	192
81000.1 Viheralueiden hulevesijärjestelmien hoidon ja käytön laadunarviointi.....	192
81000.2 Viheralueiden hulevesijärjestelmien hoito ja käyttö, yleistä	192
81100 Viheralueiden hulevesijärjestelmien hoito.....	193
81110 Viheralueiden kaivot ja putkistot.....	193
82000 VIHERALUEIDEN VEDENJAKELUJÄRJESTELMÄT	194
82000.1 Viheralueiden vedenjakelujärjestelmien hoidon ja käytön laadunarviointi.....	194
82000.2 Viheralueiden vedenjakelujärjestelmien hoito ja käyttö, yleistä	194
KÄSITTEET.....	196
KIRJALLISUUS.....	200
Lait ja asetukset.....	200
Muut viranomaismääräykset ja -ohjeet.....	200
Standardit.....	200
Muu kirjallisuus	201
Verkkosivustot.....	202
LIITE 1: Viheralueiden kunnossapitoa ohjaava lainsäädäntö (24.4.2021).....	203
LIITE 2: Viheralueiden yleisimpien pensaiden, köynnösten ja puiden leikkaustaulukko	206